

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH

(wersja pełna)

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH W KATOLICKIM CENTRUM EDUKACJI KANA W TARNOWIE

Wstęp

Działając na podstawie art. 22b ustawy z 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich Prezes Zarządu Katolickiego Centrum Edukacji KANA w Tarnowie, zwanego dalej KCE KANA, z dniem 5 lutego 2024 r. wprowadza do stosowania „Standardy Ochrony Małoletnich” (zwane dalej „Standardami”), których naczelnym celem jest zapewnienie bezpieczeństwa małoletnim, dbałość o ich dobro, uwzględnianie ich potrzeb i podejmowanie działań w ich jak najlepszym interesie.

Standard 1 – KCE KANA opracowała, przyjęła i wdrożyła do realizacji Standardy Ochrony Małoletnich, które określają:

1. Zasady bezpiecznej rekrutacji personelu.
2. Procedury reagowania na krzywdzenie.
3. Procedury i osoby odpowiedzialne za przyjęcie zgłoszenia, dokumentowanie i dalsze działania pomocowe.
4. Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia.
5. Zasady bezpiecznych relacji personel – małoletni, w tym zachowania niedozwolone.
6. Zasady bezpiecznych relacji małoletni – małoletni, w tym zachowania niedozwolone.
7. Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do Internetu.
8. Procedury ochrony dzieci przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w Internecie, w tym ochrony wizerunku i danych osobowych.
9. Zasady upowszechniania, ewaluacji, oceny i ewentualnych zmian Standardów.

Standard 2 – KCE KANA stosuje zasady bezpiecznej rekrutacji personelu i każdego roku szkoli pracowników w zakresie Standardów.

Standard 3 – KCE KANA wdrożyła i stosuje procedury interwencyjne, które znane są i udostępnione całemu personelowi. Każdy pracownik wie komu należy zgłosić informację o krzywdzeniu małoletniego i kto jest odpowiedzialny za działania interwencyjne. W KCE KANA udostępnione są dane kontaktowe do lokalnych instytucji odpowiedzialnych za przeciwdziałanie i interwencję w przypadku krzywdzenia małoletnich

§ 1.

Postanowienia ogólne

1. Standardy Ochrony Małoletnich w Katolickim Centrum Edukacji KANA w Tarnowie, zwanych dalej Standardami, obejmują wychowawców, nauczycieli oraz pracowników Katolickiego Centrum Edukacji KANA w Tarnowie, zwanego dalej KCE KANA, oraz w sposób szczególny Placówki Wsparcia Dziennego w formie specjalistycznej KANA, zwanej dalej Placówka, która działa w strukturze organizacyjnej KCE KANA – zatrudnionych w ramach umów cywilnoprawnych i wolontariuszki.
2. Standardy opracowane są w dwóch wersjach pełnej i skróconej przeznaczonej dla małoletnich i zawierającej informacje dla nich istotne (**Załącznik nr 6**).
3. Celem Standardów Ochrony Małoletnich jest:
  - 1) zwrócenie uwagi pracowników KCE KANA, rodziców i podmiotów współpracujących na konieczność podejmowania wzmożonych działań na rzecz ochrony małoletnich przed krzywdzeniem;

- 2) określenie zakresu obowiązków przedstawicieli KCE KANA w działaniach podejmowanych na rzecz ochrony dzieci przed krzywdzeniem;
- 3) wypracowanie adekwatnej procedury do wykorzystania podczas interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletnich.
4. Pracownik KCE KANA w ramach wykonywanych obowiązków zwraca uwagę na czynniki ryzyka krzywdzenia dziecka, monitoruje sytuację i dobrostan dziecka oraz stosuje zasady określone w Standardach.
5. Ze Standardami zapoznawani są wszyscy pracownicy KCE KANA, a także dzieci i ich rodzice, zgodnie z procedurami określonymi w treści Standardów.
6. Prezes Zarządu KCE KANA wyznacza osobę odpowiedzialną za monitorowanie realizacji Standardów, reagowanie na sygnały ich naruszenia, ewaluowanie zapisów Standardów i prowadzenie rejestru interwencji i zgłoszeń.
7. Za małoletniego uważa się osobę poniżej 18. roku życia.
8. Rodzic lub opiekun dziecka jest uprawniony do jego reprezentacji zgodnie z dobrem dziecka i interesem społecznym. Jeżeli władza rodzicielska przysługuje obojgu rodzicom, każde z nich ma prawo do reprezentacji dziecka. O istotnych sprawach dziecka rodzice rozstrzygają wspólnie. W przypadku braku porozumienia między rodzicami, zostają oni poinformowani o konieczności rozstrzygnięcia przez sąd opiekuńczy.
9. Krzywdzeniem małoletniego jest jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, naruszające prawa lub dobra osobiste małoletniego, w tym przestępstwa popełniane na osobie małoletniej.

§ 2

Zasady bezpiecznej rekrutacji pracowników oraz przygotowania ich do stosowania Standardów

1. Standardem jest rekrutacja pracowników pedagogicznych i niepedagogicznych odbywająca się zgodnie z zasadami bezpiecznej rekrutacji, a pracodawca działa zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa
2. Zgodnie z art. 21 *Ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępstwami na tle seksualnym* osoba zatrudniająca przed zawarciem umowy sprawdza kandydata w Rejestrze Sprawców Przepisów na Tle Seksualnym (rejestr z dostępem ograniczonym) oraz w Rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw wyjaśniania przypadków czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności wobec małoletniego poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze. Sprawdzenie w rejestrze sprawców dokumentuje się wydrukiem informacji zwrotnej wygenerowanej z Rejestru, a figurowanie w Rejestrze wyklucza możliwość zatrudnienia kandydata.
3. Pracodawca jest zobowiązany do domagania się od osoby zatrudnianej lub od innej osoby (wolontariusza, praktykanta i in.) na stanowisku pedagogicznym, przed dopuszczeniem do wykonywania czynności z małoletnimi w KCE KANA, zaświadczenia z Krajowego Rejestru Karnego o niekaralności.
4. Kandydat/kandydatka na pracownika składa oświadczenia o posiadaniu przez niego/nią pełnej zdolności do czynności prawnych i korzystaniu z praw publicznych; o niekaralności oraz o toczących się postępowaniach przygotowawczych, sądowych i dyscyplinarnych zgodnie ze wzorem z **Załącznika nr 1**.
5. Jeżeli osoba posiada obywatelstwo inne niż polskie pracodawca postępuje zgodnie z zapisami art.7 ust 5 ustawy z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw.

6. Prezes Zarządu KCE KANA jest osobą odpowiedzialną za przygotowanie personelu do stosowania standardów ochrony małoletnich. Ma możliwość upoważnienia wybranej osoby do prowadzenia tego przygotowania.
7. Osoba upoważniona przez Prezesa Zarządu KCE KANA, o której mowa powyżej, musi posiadać co najmniej 10 lat doświadczenia w pracy z małoletnimi w jednostkach oświaty, leczniczych lub pomocy społecznej, a także wiedzę potrzebną do prowadzenia szkoleń pracowników takich jednostek. Szkolenie obejmuje m.in. rozpoznawanie oznak krzywdzenia małoletnich, procedury interwencji w sytuacji podejrzeń, odpowiedzialność prawna pracowników zobowiązanych do interwencji oraz stosowanie procedury „Niebieskie Karty”.
8. Organizuje się szkolenia, o których mowa powyżej raz w roku według terminu wyznaczonego przez Prezesa Zarządu KCE KANA.
9. Pracownicy nowo zatrudnieni w KCE KANA zapoznają się ze standardami w pierwszych dniach pracy składając oświadczenia o zapoznaniu się według wzoru z **Załącznika nr 2**.
10. Dokumentacją potwierdzającą szkolenie o którym mowa w ust. 7 i 8 jest lista obecności z podpisem pracownika

§ 3

Zasady zapewniające bezpieczne relacje personel - małoletni

1. Personel KCE KANA traktuje małoletniego z szacunkiem, uwzględnia jego godność i indywidualne potrzeby. Równo traktuje małoletnich bez względu na płeć, orientację seksualną, niepełnosprawność, status społeczny, kulturowy, religijny i światopoglądowy. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy i nieprzyzwoitych działań wobec małoletniego w jakiegokolwiek formie werbalnej czy niewerbalnej.
2. Należy pamiętać o utrzymywaniu profesjonalnej relacji z małoletnimi i reagowaniu względem nich w sposób niezagrażający, dostosowany do sytuacji i sprawiedliwy wobec innych. Reagować należy w sposób adekwatny do sytuacji i możliwości psychofizycznych małoletniego, w tym dostosowanie poziomu komunikacji do dziecka ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym niepełnosprawnego. Pracownik winien panować nad własnymi emocjami.
3. Pracując z małoletnim należy pamiętać o zachowaniu odpowiedniego dystansu fizycznego i nie podejmowaniu interakcji, które mogłyby zostać uznane za nieprzyzwoite lub niestosowne. W szczególności nie należy inicjować lub uczestniczyć w zabawach zawierających elementy zapasów, siłowania się, walk, łaskotania, masażu i podobnych.
4. Uczestnicząc w działaniach wymagających czynności pielęgnacyjnych i higienicznych wobec małoletniego (np. korzystanie z toalety, zmiana ubrania, zmiana pieluch, zaopatrzenie rany) należy zachować jedynie niezbędny kontakt fizyczny wynikający z potrzeby działania. Jeśli jest możliwość przy tej czynności może asystować inny członek personelu KCE KANA.
5. Rodzic/opiekun prawny wyraża zgodę na podejmowanie niezbędnych czynności o charakterze pielęgnacyjnym i higienicznym wobec małoletniego. Zgoda ta jest wyrażana jednorazowo na piśmie, aż do momentu jej odwołania.
6. Pracownicy KCE KANA oraz małoletni powinni korzystać z osobnych toalet i przebieralni. Poza budynkiem KCE KANA, jeśli nie jest możliwe korzystanie z osobnych toalet, pryszniców lub przebieralni (np. basen) należy unikać sytuacji jednoczesnego korzystania z małoletnim z takich części wspólnych.
7. Zakazany jest inicjowanie lub odpowiadanie na jakichkolwiek relacje o charakterze miłosnym lub seksualnym dotyczące małoletniego, w tym poprzez działania za pośrednictwem elektronicznych środków komunikacyjnych (m.in. media społecznościowe,

komunikatory internetowe, platformy, wiadomości SMS/MMS i inne). Zakazany jest promowanie, rozpowszechnianie, udostępnianie małoletniemu treści o charakterze erotycznym lub pornograficznym.

8. Zakazane jest proponowanie małoletnim alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji psychoaktywnych, spożywanie ich wspólnie z nimi lub w ich obecności.
9. Kontakt z małoletnim powinien odbywać się wyłącznie w godzinach pracy i powinien on dotyczyć wyłącznie celów edukacyjnych lub wychowawczych, a jeśli istnieje potrzeba spotkania z nim poza godzinami pracy, należy poinformować o tym Zarząd KCE KANA/ kierownika Placówki i uzyskać zgodę rodziców małoletniego.
10. Niedopuszczalne jest ujawnianie informacji wrażliwych (wizerunek, informacja o sytuacji rodzinnej, medycznej, prawnej itp.) dotyczących małoletniego wobec osób nieuprawnionych, w tym wobec innych dzieci.
11. Nie można utrzymywać wizerunku małoletniego dla potrzeb prywatnych pracownika.
12. Małoletniego nie wolno bić, popychać, szturchać, szczytać, poniżać w jakikolwiek sposób werbalny i pozawerbalny.

§ 4

Zasady i procedury podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego, zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia

1. W przypadku podejrzenia lub posiadania informacji dotyczących krzywdzenia małoletniego pracownik niezwłocznie informuje Prezesa Zarządu KCE KANA/ kierownika Placówki oraz sporządza notatkę służbową i przekazuje ją osobie wyznaczonej, o której mowa w § 1, ust. 5.
2. Osobą odpowiedzialną za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzieleniu mu wsparcia jest kierownik Placówki, który przy współpracy Prezesa Zarządu KCE KANA, może zlecić psychologowi/ pedagogowi zatrudnionemu w KCE KANA udzielenie wsparcia małoletniemu.
3. Prezesa Zarządu KCE KANA może powołać zespół interwencyjny, który opracowuje plan działań oraz plan wsparcia małoletniego mających na celu pomoc wychowankowi i objęcie go opieką. W planie działań uwzględnia się jakie konkretnie działania podejmie KCE KANA w celu zapewnienia bezpieczeństwa małoletniemu i odizolowania go od krzywdzącego. W planie wsparcia uwzględnia się wsparcie jakie zapewni KCE KANA (np. wsparcie psychologiczne), a jeśli zaistnieje potrzeba to do jakiego podmiotu zostanie skierowany małoletni (np. poradnia psychologiczno-pedagogiczna, zakład leczniczy). Na potrzeby Standardów opracowano **Załącznik nr 4** (Plan działań/ wsparcia wychowanka KCE KANA/ Placówki).
4. W skład zespołu interwencyjnego wchodzi kierownik Placówki oraz dwóch pracowników. W skład zespołu może także wchodzić członek Zarządu KCE KANA. W skład zespołu nie wchodzi pracownik, wobec którego zaistniało podejrzenie krzywdzenia małoletniego.
5. Prezes Zarządu KCE KANA/ kierownik Placówki wzywa rodziców małoletniego i w obecności psychologa/pedagoga - jeśli jest taka konieczność, przekazuje informacje dotyczące podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji, a także dalszych kroków jakie podejmie KCE KANA. Ze spotkania sporządza się notatkę.
6. Z każdego zdarzenia zagrażającego krzywdzeniem małoletniego, pracownik sporządza Karta zdarzeń zagrażających dobru małoletniego w KCE KANA w Tarnowie/Placówce – **Załącznik nr 5**.

7. Organizowane są oddziaływania profilaktyczne w zakresie zapobiegania przemocy, w tym przy współpracy z instytucjami zewnętrznymi (Policja, straż miejska, poradnie psychologiczno-pedagogiczne, organizacje pozarządowe i in.)

§ 5

Procedury i osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, zawiadamianie sądu opiekuńczego oraz osób odpowiedzialnych za wszczęcie procedury „Niebieskie Karty”

1. Prezes Zarządu KCE KANA/ kierownik Placówki informuje rodziców/opiekunów prawnych małoletniego o obowiązku zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia dziecka do organów ścigania (Policja, Prokuratura), a następnie dokonuje zawiadomienia o możliwości popełnienia przestępstwa.
2. W przypadku zagrożenia dobra dziecka Prezes Zarządu KCE KANA/ kierownik Placówki ma możliwość zgłoszenia zdarzenia do sądu opiekuńczego (wgląd w sytuację rodzinną).
3. W przypadku podjęcia przez personel KCE KANA informacji, że dziecko może być krzywdzone, osoba ujawniająca sporządza notatkę służbową stosując procedurę opisaną w **Załączniku nr 3**.
4. W przypadku powzięcia w toku prowadzonych czynności służbowych lub zawodowych podejrzenia stosowania przemocy wobec osób doznających przemocy domowej lub w wyniku zgłoszenia dokonanego przez świadka przemocy domowej, Prezes Zarządu KCE KANA lub osoba przez niego wyznaczona, o której mowa w § 1 ust. 5, wszczyna procedurę „Niebieskie Karty”.
4. Wszczęcie procedury „Niebieskie Karty” następuje przez wypełnienie formularza „Niebieska Karta – A”, zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U. poz. 1870).
5. Wszczęcie procedury „Niebieskie Karty” ma na celu działania interwencyjne mające zapewnić bezpieczeństwo osobie doznającej przemocy domowej.
6. Wszyscy pracownicy KCE KANA, którzy w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych podjęli informację o krzywdzeniu małoletniego lub informacje z tym związane, są zobowiązane do zachowania tych informacji w tajemnicy, poza tymi informacjami, które przekazywane są uprawnionym instytucjom.

§ 6

Zasady przeglądu i aktualizacji standardów, osoby odpowiedzialne

1. Standardy udostępnia się rodzicom/opiekunom prawnym oraz pracownikom KCE KANA na stronie internetowej KCE KANA w zakładce Standardy Ochrony Małoletnich (oraz Placówka Wsparcia Dziennego w formie specjalistycznej KANA – Standardy Ochrony Małoletnich). Dodatkowo tekst dokumentu jest przekazywany jego rodzicom/ opiekunom prawnym przy zapisie małoletniego na zajęcia prowadzone w KCE KANA, w tym do Placówki.
2. Wyciąg ze Standardów w formie drukowanej, dający możliwość zaznajomienia się z nim małoletnich, zostaje wywieszony w siedzibie KCE KANA (sekretariat oraz pokój kierownika Placówki).
3. Osobą odpowiedzialną za przygotowanie personelu KCE KANA w Tarnowie w zakresie stosowania Standardów jest Prezes Zarządu KCE KANA, zaś w przypadku personelu

Placówki kierownik Placówki. Wychowawcy są zobowiązani do zapoznania się z treścią Standardów i ścisłego przestrzegania ich postanowień.

4. Personel, po zapoznaniu się z treścią Standardów, składa pisemne oświadczenie o stosowaniu się do ich zapisów. Prezes Zarządu KCE KANA może również zorganizować dodatkowe szkolenie dotyczące Standardów Ochrony Małoletnich, praw dziecka i interwencji w sytuacji krzywdzenia małoletniego.
5. Prezes Zarządu KCE KANA powołuje zespół ds. aktualizacji Standardów, składający się z członka Zarządu KCE KANA w Tarnowie oraz kierownika i dwóch wychowawców Placówki.
6. Zespół monitoruje zmiany w prawie i dokonuje aktualizacji Standardów nie rzadziej niż raz na dwa lata, a w sytuacji zmiany przepisów niezwłocznie po ich wejściu w życie.

§ 7

Sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego

1. Wszelkie dokumenty (np. notatki służbowe, notatki z rozmów, kopie dokumentacji) dotyczące interwencji sporządza się w siedzibie KCE KANA w Tarnowie w formie papierowej.
2. Dokumenty przechowuje się w archiwum KCE KANA w Tarnowie.

§ 8

Wymogi dotyczące bezpiecznych relacji małoletni - małoletni

1. Należy traktować wszystkie osoby z szacunkiem. Niedopuszczalne jest stosowanie jakiegokolwiek przemocy, w jakiegokolwiek formie czynów, słów, gestów, rysunków itp. Nie można poniżać, nękać lub zastraszać innych osób, czy to osobiście, czy poprzez wywieranie wpływu na otoczenie lub za pomocą środków społecznego przekazu (np. media społecznościowe, komunikatory internetowe).
2. Należy pamiętać o zachowaniu odpowiedniego dystansu fizycznego z osobą, z którą się rozmawia. Nie można podejmować interakcji, które mogłyby zostać uznane za niestosowne.

§ 9

Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet

1. Bezpieczeństwo online. Pracownik musi być świadomy cyfrowych zagrożeń i ryzyka wynikającego z rejestrowania swojej prywatnej aktywności w sieci przez aplikacje i algorytmy, ale także swoich własnych działań w Internecie. Dotyczy to „lajkowania” określonych treści, korzystania z aplikacji randkowych, na których może spotkać uczniów/uczennice, obserwowania określonych osób/stron w mediach społecznościowych i ustawień prywatności kont, z których korzysta. Należy brać pod uwagę, że gdy profil pracownika jest publicznie dostępny, dzieci i ich rodzice/opiekunowie mogą mieć wgląd w jego cyfrową aktywność.
2. Pracownikowi nie wolno nawiązywać kontaktów z małoletnimi poprzez przyjmowanie bądź wysyłanie zaproszeń w mediach społecznościowych.

3. W trakcie zajęć, osobiste urządzenia elektroniczne powinny być wyłączone lub wyciszone, a funkcjonalność bluetooth wyłączona na terenie KCE KANA.
4. Małoletni, który stał się ofiarą lub świadkiem cyberprzemocy (wyśmiewania, poniżania uczestników społeczności KCE KANA przy użyciu technologii cyfrowych, obraźliwych komentarzy, rozpowszechniania wizerunku, manipulowania zdjęciami itp.) powinien zgłosić sytuację do pracownika KCE KANA/ kierownika Placówki. Zgłoszenia może dokonać także świadek cyberprzemocy.
5. W przypadku zgłoszenia o cyberprzemocy lub dostępie do innych treści nieodpowiednich w Internecie lub w innej formie osoba powiadomiona ustala okoliczności zdarzenia, podejmując próbę ustalenia sprawcy i świadków incydentu, a także zabezpiecza dowody, konfiguruje zabezpieczenia sieci internetowej, by na nowo zablokować dostęp do niewłaściwych treści. O poczynionych ustaleniach powiadamia Zarząd KCE KANA/ kierownika Placówki, który sporządza Kartę przebiegu interwencji.
6. W ramach ochrony wizerunku w KCE KANA pozyskiwane są pisemne zgody rodziców i małoletnich na publikację wizerunku małoletnich na potrzeby dokumentacji fotograficznej działań podejmowanych przez KCE KANA.
7. Zasady przechowywania i publikacji regulują przepisy RODO.
8. Prowadzone są cykliczne działania profilaktyczne z zakresu zasad bezpiecznego korzystania z Internetu.

§ 10

Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia

1. Celem planu wsparcia jest przede wszystkim:
  - 1) zainicjowanie działań interwencyjnych we współpracy z innymi instytucjami, jeśli istnieje taka konieczność;
  - 2) współpraca z rodzicami w celu powstrzymania krzywdzenia małoletniego i zapewnienie mu pomocy;
  - 3) diagnoza, czy konieczne jest podjęcie działań prawnych;
  - 4) objęcie małoletniego pomocą psychologiczną – pedagogiczną na terenie KCE KANA i w razie potrzeby pomocą specjalistyczną w tym poza KCE KANA.
2. W ustalaniu planu wsparcia uczestniczy małoletni, jego rodzice, osoba wydelegowana przez Prezesa Zarządu KCE KANA.
3. Działania koordynuje i monitoruje członek Zarządu KCE KANA, który ściśle współpracuje z osobą, o której mowa w §1 ust. 5 oraz w miarę potrzeby innymi specjalistami, w tym podejmuje działania wspólnie z instytucjami poza KCE KANA.
4. Plan wsparcia uwzględnia:
  - 1) działania interwencyjne, mające na celu zapewnienie małoletniemu bezpieczeństwa, w tym zgłoszone podejrzenie popełnienia przestępstwa zgłoszone do organów ścigania;
  - 2) formy wsparcia oferowane przez KCE KANA;
  - 3) zaproponowane formy specjalistycznej pomocy poza KCE KANA, jeśli istnieje taka potrzeba.
5. Plan wsparcia małoletniego ustalany jest również w sytuacji, gdy inicjatorem działań interwencyjnych jest inna instytucja (np. procedura „Niebieskie Karty”, uzyskanie informacji o krzywdzeniu od organów ścigania lub sądu itp.).
6. W przypadku realizacji procedury „Niebieskie Karty”, plan wsparcia małoletniego tożsamy jest z ustaleniami poczynionymi w grupie diagnostyczno – pomocowej.
7. Plan wsparcia małoletniego nie kończy się wraz z końcem procedury prawnej, lecz po zdiagnozowaniu przez specjalistów (pedagoga i/lub psychologa) ustania potrzeby wsparcia.

§ 11

Zasady i sposób udostępniania personelowi, małoletnim i ich rodzicom/opiekunom polityki do zaznajomienia i stosowania oraz zasady aktualizacji i przeglądu Standardów

1. Wszelkie procedury i dokumenty związane z wprowadzeniem Standardów są udostępniane pracownikom, małoletnim i ich rodzicom/ opiekunom prawnym podczas zapoznawania i zobowiązania do stosowania (zgodnie z poniższymi zasadami), a następnie na żądanie w dowolnym momencie. Dokumenty te można również znaleźć na stronie internetowej KCE KNA.
2. Wersja drukowana Standardów dostępna jest w sekretariacie KCE KANA oraz w gabinecie kierownika Placówki.
3. Rodzice/opiekunowie małoletnich zapoznawani są ze Standardami podczas zebrań z rodzicami, każdorazowo na początku roku szkolnego lub przy zapisaniu dziecka na zajęcia prowadzone w KCE KANA, przy czym pierwsze zapoznanie nastąpi niezwłocznie po opracowaniu i wprowadzeniu Standardów, nie później niż w ciągu 30 dni.
4. Rodzicom/opiekunom, nieobecnym na zebraniu, sekretariat KCE KANA/ kierownik Placówki przesyłają wiadomość e-mailową z linkiem do strony internetowej KCE KANA, na której zamieszczone są Standardy. Odczytanie wiadomości jest jednoznaczne z faktem zapoznania się z w/w informacjami.
5. Uczniowie/dzieci uczęszczające na zajęcia w ramach Placówki zapoznawani są przez wychowawców ze Standardami podczas zajęć realizowanych w miesiącu wrześniu lub lutym każdego roku, przy czym pierwsze zapoznanie nastąpi niezwłocznie po opracowaniu i wprowadzeniu Standardów, nie później niż w ciągu 2 miesięcy od wprowadzenia. Za potwierdzenie faktu zaznajomienia się z dokumentami służy lista obecności i wpis w bieżących tematach i w wydarzeniach w dzienniku zajęć w dniu, w którym te procedury były omawiane.
6. Pracownicy po opracowaniu i wprowadzeniu Standardów, są zapoznani z nimi przez Zarząd KCE KANA podczas zebrania nie później niż w ciągu 30 dni. Potwierdzeniem jest podpisana lista obecności.
7. Treść oświadczenia dla personelu nieobecnego podczas zebrań lub rozpoczynającego pracę stanowi **Załącznik nr 2** do Standardów.
8. Osoba, o której mowa w rozdziale 1 ust. 5 na bieżąco monitoruje i okresowo weryfikuje zgodność prowadzonych działań z przyjętymi zasadami ochrony dzieci, dokonując co najmniej raz na dwa lata oceny Standardów, by dostosować je do aktualnych potrzeb i obowiązujących przepisów. W oparciu o analizę dokumentacji wewnętrznej i korespondencji międzyinstytucjonalnej, przepisów prawa, obserwacji, analizę ilościową i jakościową zgłoszeń, badania ankietowe i konsultacje formułowane są wnioski przedstawiane Prezesowi Zarządu KCE KANA w formie pisemnej.

§ 12

Podstawy prawne

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 ze zm.);
- Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2809);
- Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy - Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1606);

- Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1304 ze zm.);
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 ze zm.);
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1138 ze zm.);
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1375 ze zm.);
- Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1610 ze zm.);
- Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1550 ze zm.);
- Rozporządzenie Rady ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2023 poz.1870).

§ 13

Postanowienia końcowe

1. Zmiany w Standardach wprowadzane są aneksami, które Prezes Zarządu KCE KANA zatwierdza i przedstawia pracownikom, rodzicom i małoletnim.
2. Standardy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia zarządzenia Zarządu KCE KANA.
3. Ogłoszenie następuje poprzez zamieszczenie Standardów na stronie internetowej KCE KANA, w sekretariacie KCE KANA oraz w gabinecie kierownika Placówki.

OŚWIADCZENIE

Tarnów, ...
(data)

Ja, ..., nr PESEL ..... oświadczam, że posiadam pełną zdolność do czynności prawnych, korzystam z praw publicznych, nie byłam(-em) skazana(-y) za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej i obyczajności, i przestępstwa z użyciem przemocy na szkodę małoletniego oraz nie toczy się przeciwko mnie żadne postępowanie karne ani dyscyplinarne w tym zakresie. Nie zostałam(-em) skazana(-y) prawomocnym wyrokiem za przestępstwa umyślne.

Jestem świadoma(-y) odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

.....
(podpis)

Załącznik Nr 2

do Standardów Ochrony Małoletnich w Katolickim Centrum Edukacji KANA w Tarnowie
oraz w Placówce Wsparcia Dziennego w formie specjalistycznej KANA

OŚWIADCZENIE
O ZAPOZNANIU SIĘ ZE STANDARDAMI OCHRONY MAŁOLETNICH

Ja niżej podpisany(-a) oświadczam, że zapoznałem(-am) się z dokumentacją wchodzącą w skład Standardów Ochrony Małoletnich obowiązującą w Katolickim Centrum Edukacji KANA w Tarnowie i przyjmuję ją do realizacji.

.....
(data, podpis)

PROCEDURA INTERWENCYJNA
w sytuacji podejrzenia krzywdzenia / posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego

§ 1

Pojęcie terminologiczne

1. Zrozumienie definicji krzywdzenia dzieci jest kluczowe dla identyfikacji tego problemu oraz określenia skutecznych metod jego rozpoznawania, radzenia sobie z nim i prowadzenia działań profilaktycznych.
2. Ogólnie krzywdzenie dzieci jest opisane jako dowolna działalność lub zaniechanie ze strony rodzica lub innego opiekuna, które powoduje u dziecka szkodę, potencjalną szkodę lub groźbę szkody. Istotne jest, że samo krzywdzenie nie musi być celowe, a definicje mogą skupiać się na konkretnej czynności lub rodzaju szkody wyrządzonej dzieciom przez rodziców lub opiekunów.
3. Wyróżnia się podstawowe formy krzywdzenia dzieci:
  - 1) **Przemoc fizyczna:** Jest określana jako celowe użycie siły fizycznej lub narzędzi przeciwko dziecku, prowadzące lub potencjalnie prowadzące do urazu fizycznego.
  - 2) **Wykorzystywanie seksualne (przemoc seksualna):** Obejmuje przeprowadzane lub zamierzone akty seksualne, jak również wszelkie formy kontaktu seksualnego, które stanowią próbę seksualnej interakcji z dzieckiem. Wyróżnia się również bezkontaktowe formy uwodzenia seksualnego (grooming).
  - 3) **Przemoc psychiczna lub emocjonalna:** To celowe zachowanie przekazujące dziecku, że jest bezwartościowe, niekochane, niechciane, zagrożone lub cenione jedynie za zaspokajanie potrzeb innych.
  - 4) **Zaniedbywanie:** Oznacza niezaspokojenie podstawowych fizycznych, emocjonalnych, medycznych/dentystycznych lub edukacyjnych potrzeb dziecka, w tym brak zapewnienia odpowiedniego pożywienia, higieny, schronienia lub bezpieczeństwa.
  - 5) **Dziecko świadkiem przemocy domowej:** Polega na byciu świadkiem incydentów, zachowań, przemocy lub nadużyć między partnerami będącymi w relacji intymnej, niezależnie od płci czy seksualności.

§ 2

Symptomy

Personel KCE KANA zwraca szczególną uwagę na obecność w zachowaniu małoletniego symptomów wskazujących na krzywdzenie, zwłaszcza na możliwość popełnienia przestępstwa określonego w § 1. Należy zwrócić uwagę na następujące zachowania:

1. Dziecko posiada widoczne obrażenia ciała, takie jak siniaki, poparzenia, ugryzienia, złamania kości itp., których pochodzenie trudno jest wyjaśnić.
2. Wyjaśnienia dziecka dotyczące tych obrażeń wydają się niewiarygodne, niemożliwe do uwierzenia lub niespójne; dziecko często je zmienia.
3. Dziecko wykazuje niechęć do udziału w zajęciach obejmujących ćwiczenia fizyczne.
4. Dziecko nadmiernie zakrywa ciało, nieproporcjonalnie do sytuacji i warunków atmosferycznych.
5. Dziecko wzdyga się, gdy osoba dorosła podchodzi do niego.

6. Dziecko odczuwa lęk przed rodzicem lub opiekunem. Dziecko zgłasza obawę dotyczącą powrotu do domu.
7. Dziecko jest pasywne, wycofane, uległe i przerażone.
8. Dziecko cierpi na powtarzające się dolegliwości somatyczne, takie jak bóle brzucha, głowy, mdłości itp.
9. Dziecko oddaje mocz bez uzasadnienia lub w konkretnych sytuacjach czy na widok określonych osób.
10. Nastąpiła nagła i wyraźna zmiana w zachowaniu dziecka.

§ 3

Procedury postępowania w przypadku krzywdzenia małoletniego przez dorosłego

1. W sytuacji, gdy pracownik otrzymuje informacje o krzywdzeniu małoletniego lub ma podejrzenia co do tego zdarzenia, ma obowiązek podjąć następujące kroki:
  - 1) Wezwać pogotowie ratunkowe w przypadku poważnych obrażeń ciała lub skonsultować się z pielęgniarką, jeśli uszkodzenia nie wymagają natychmiastowej interwencji pogotowia, udzielić pierwszej pomocy.
  - 2) Powiadomić Prezesa Zarządu KCE KANA lub kierownika Placówki, lub pedagoga o zdarzeniu czy o własnych podejrzeniach dotyczących krzywdzenia małoletniego.
  - 3) Sporządzić notatkę służbową opisującą zdarzenie, zwłaszcza przyczyny podejrzenia krzywdzenia małoletniego i przekazać do pedagoga.
2. W momencie powiadamiania Prezesa Zarządu KCE KANA/ kierownika Placówki/ pedagoga o podejrzeniu krzywdzenia małoletniego, pracownik powinien:
  - 1) Przedstawić formy i okoliczności krzywdzenia, które udało mu się ustalić lub które podejrzewa, że wystąpiły.
  - 2) Poinformować o zachowaniach i wypowiedziach dziecka wskazujących na doświadczenie krzywdzenia.
3. W przypadku podejrzenia popełnienia wobec małoletniego jednego z przestępstw wymienionych wcześniej:
  - 1) Prezes Zarządu KCE KANA/ kierownik Placówki składa zawiadomienie na policję lub do prokuratury, realizując obowiązek wynikający z art. 304 § 2 Kodeksu postępowania karnego.
  - 2) Prezes Zarządu KCE KANA/ kierownik Placówki/ pedagog lub nauczyciel wszczyna działania zgodnie z procedurą „Niebieskie Karty”.
  - 3) Prezes Zarządu KCE KANA/ kierownik Placówki podejmuje niezbędne czynności do czasu przybycia organu ścigania lub do czasu wydania przez ten organ stosownego zarządzenia, aby nie dopuścić do zatarcia śladów i utraty dowodów przestępstwa, jeśli miało ono miejsce na terenie placówki.

§ 4

Procedury postępowania w przypadku przemocy rówieśniczej w tym cyberprzemocy

W sytuacji, gdy pracownik otrzymuje informacje o krzywdzeniu małoletniego jest tego świadkiem lub ma podejrzenia co do tego zdarzenia, ma obowiązek podjąć następujące kroki:

1. Wezwać pogotowie ratunkowe w przypadku poważnych obrażeń ciała lub skonsultować się z pielęgniarką, jeśli uszkodzenia nie wymagają natychmiastowej interwencji pogotowia, udzielić pierwszej pomocy.
2. Powiadomić Prezesa Zarządu KCE KANA/ kierownika Placówki lub pedagoga o zdarzeniu lub o własnych podejrzeniach dotyczących krzywdzenia małoletniego.

3. Sporządzić notatkę służbową opisującą zdarzenie, zwłaszcza przyczyny podejrzenia krzywdzenia małoletniego i wraz z dostępnymi materiałami przekazać do Prezesa Zarządu KCE KANA/ kierownika Placówki.
4. Prezes Zarządu KCE KANA/ Kierownik Placówki w porozumieniu z wychowawcą ustala plan wsparcia i działań, włącznie z potrzebą powiadomienia organów ścigania przekazując informację dyrektorowi.

Załącznik Nr 4

do Standardów Ochrony Małoletnich w Katolickim Centrum Edukacji KANA w Tarnowie
oraz w Placówce Wsparcia Dziennego w formie specjalistycznej KANA

**PLAN DZIAŁAŃ / WSPARCIA WYCHOWANKA KCE KANA/ PLACÓWKI
WSPARCIA DZIENNEGO W FORMIE SPECJALISTYCZNEJ KANA**

Imię i nazwisko dziecka:

.....

Przyczyna interwencji:

.....

Osoba zawiadamiająca (imię i nazwisko):

.....

Opis podjętych działań	Data
Spotkanie z rodzicami	
Forma podjętych działań: ☐ zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa ☐ wniosek do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację dziecka/ rodziny ☐ powiadomienie Policji ☐ szkolna pomoc psychologiczno – pedagogiczna w formie: ..... ☐ inny rodzaj interwencji, jaki.....	
Plan pomocy dziecku	
Działania KCE KANA/Placówki	
Działania rodziców	
Wynik interwencji	

Załącznik Nr 5

do Standardów Ochrony Małoletnich w Katolickim Centrum Edukacji KANA w Tarnowie
oraz w Placówce Wsparcia Dziennego w formie specjalistycznej KANA

**Karta zdarzeń zagrażających dobru małoletniego w KCE KANA w
Tarnowie/Placówce**

Lp.	Opis zdarzenia – dane wychowanka, data podjętej interwencji	Podjęte działania przez KCE KANA/ Placówkę*	Skutki zdarzeń	Wykaz korespondencji międzyinstytucjonalnej (numery kancelaryjne, daty)

*1 - zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa

2 - wniosek do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację dziecka/rodziny

3 - wszczęcie procedury „Niebieskie Karty”

4 - powiadomienie Policji

5 - pomoc psychologiczno–pedagogiczna w formie: .....

6 - plan wsparcia dziecka

7 - inny rodzaj interwencji, jaki .....